13

DISSERTATIO MEDICA
DE

PVLSV INTERMITTENTE ET DE CREPITANTE

PRAESIDE
BVRCARD. DAVID. MAVCHART,
MED. AC CHIR. D. MED. ANAT. ET CHIR. P. O. CONSIL. ET ARCH. WIRTT.
RESPONDENTE
IOH. RVDOLPH. CAMERER, Tubing.

PRO LICENTIA
SVMMOS IN MEDICINA HONORES ET PRIVILEGIA DOCTORALIA RITE CAPESSENDI
VENTILATA

D. OCTOBR. MDCCXLVIII.

TVBINGAE
TYPIS ERHARDTIANIS.

PRAEFATIO.

Arteriarum vibrationes illas, quæ pulſus vulgo dicuntur, tam vitæ, ſanitatis, morum & temperamentorum, quam morborum, ſymptomatum, & cauſarum morbificarum, nec non ſubjecti morbi, & cauſæ paſſim, indices eſſe, nemo eſt, qui neſciat, niſi in litteris plane hoſpes. Medicis, a condita ere Medicina, pulſus agmen ducit ſignorum diagnoſticorum atque rognoſticorum, adeo, ut nefas ducant hodienum, dimittere ægrum ine tacto pulſu.

Quanta vero cum ſubtilitate doctrinam hanc de pulſibus excouerint veteres Medici, vel ſolus abunde confirmarit Galenus, qui mpliſſimis non modo commentariis pulſuum naturam, dignotionem, lifferentias, & præſagia hinc petenda proſecutus eſt, ſed & adeo lifficilem longamque hanc artem ſphygmologiæ reputavit, ut a) ad xactiſſimam quidem & abſolutiſſimam pulſuum cognitionem requiri otam prætenderit humanam vitam. Hinc Th. Fienus b) celeb. Med. Prof. Lovanienſ. ingenue fatetur, ſibi, licet tot annis jam Medicinam facienti, nondum conſtare, quomodo ſenſu tactus diſcerni

a) Cl. Galenus libro de pulſibus dignoſcendis primo, Cap. ſecundo.
b) Th. Fienus, Semiotices P. 2. c. 8. p. 236. in 4to. Lugduni. 1664.

ni poſſit pulſus celer & frequens, qui tamen noſtra adhuc ætate plurimis ſolicite diſtinguuntur. In noſtra olim Eberhardina incly tus Medicin. Prof. Sam. Hafenrefferus c) pulſuum doctrinam e harmoniis muſicis operoſe demonſtravit. Sinenſes Medici illam figu ris illuſtrant, & ſummum artis medicæ extollunt apicem, tot ver næniis obnubilant, d) ut prærogativam, qua Sinenſes in pulſ tangendo pollere laudantur abs Pechlino, e) illis minime, nos qui dem, invideamus.

Galeno certe, cunctisque ejusdem aſſeclis injuriam non facer videtur Bellinus, f) dum illos vanæ fictionis increpat, tot pulſuun differentiarum, quas nemo Galenicæ etiam ſtudioſiſſimus doctrina in hominum arteriis per tactum poſſit deprehendere.

Neque tamen & heic uſum tollit abuſus. Noverunt enim at que fatentur Medici cordatiores & attenti, quam egregie pulſus ex ploratio ſedula inſerviat paſſim ad detegendos quam plurimos morbo & univerſales & particulares, ad revelandum morbi & cauſæ ſub jectum, ad prædictiones boni malique in morbis eventus. Unde, qu medium tenuere beati, & juſtum huic ſigno pretium ſtatuere ſatagunt Non immorabimur ampliſſimæ tractationi de pulſibus in univerſum ſed primo illum ſaltem, qui intermittens audit, ſub incudem ſic vo cabimus, ut per rationes & obſervationes luculenter conſtet, in quan tum is pro ſigno, quod communiter venditatur, polypi cordis au aortæ poſſit haberi: deinde vero ſingularem & hactenus, quantun nobis conſtat, ab aliis nondum obſervatum vel deſcriptum aortæ pu ſum in pectore cum ſono crepitationis vel ſtridoris conjunctum, exem plo & ratiocinio illuſtrabimus, variaque adſpergemus de polypo cor dis & vaſorum ſanguineorum, nec non de Aortæ ſtupendo anevryſma te, per ſectionem cadaveris detecto. Faxit DEus cuncta bene cedant

OBSER

c) Samuel. Hafenrefferi Monochordon Symbolico-Biomanticum abſtruſiſſimam pulſuum doctrinam ex harmoniis muſicis demon ſtrans, 8vo. Ulm. 1640.

d) Vid. Andr. Cleyer, de medicina Sinica. in 4to. Francof. 168 à p. 1. ad 38.

e) I. N. Pechlinus obſerv. 7. L. 2. p. 214.

f) Bellini, de urinis & pulſibus, &c. 4. Francof. & Lipſ. 1685. p. 8

OBSERVATIO PRACTICA.

§. 1.

VIR quidam, natione Batavus, robuſtus, procerus, quadratus, ætat. 48. annor. cholerico ſanguineus, militiam ab adoleſcentia ſectatus, tandem aliquam ſtationem in Suevia bellicam conſecutus ſuperiorem, multa tulit, fecitque, & ſtrenuum egit militem in caſtris non ſaltem Martis ſed & Bacchi, Venerisque. Ao. 1722. ad finem Maji curæ Præſidis primum traditus in podagrico levi inſultu, qualis ad finem Julii rediit poſt hauſtam quidem acidularum Teinacenſium curam, ſed commiſſos ſimul in diæta errores: ſucceſſere vomitus acidi, hæmodia, laſſitudo, cum ſubſequo inſultu leviſſimo podagræ in halluce. d. 21. Sept. laſſitudo, ſomnolentia, venæſectione eductus ſanguis lardeus. d. 29. Sept. poſt crapulam pridianam vomitus, aſthma cum metu ſuffocationis. d. 2. Oct. Cardialgia, vomitus, dolores punctorii præcordiorum, pectorisque. d. 7. Dec. vomitus a bimeſtri ceſſantes recidivant poſt crapulas cum cardialgia & dyſpnœa. d. 9. Dec. unicus ſanguinis vomitus, cardialgia. d. 11. ejusd. Cardialgia, veſtigia podagræ. d. 12. ejusd. veſicatorium halluci per unius horæ ſpatium impoſitum evocavit podagram. In medio pectore dolor continuus punctorius.

§. 2.

Ao. 1723. d. 21. Jan. Crapulæ, vomitus acidi. A Magneſia reſtitutus. d. 27. Jan. vomitus ingeſtorum. d. 15. Febr. inſultus podagræ breviſſimus. d. 20. Febr. Poſita veſicatoria. Poſt conſternationem lipothymia. d. 23. Febr. cephalalgia, tinnitus aurium, tuſſis, oppreſſio pectoris. d. 24. Febr. venæſectione ſanguis lardeus: Tertiana continua. d. 28. vomitus acidi: heri Magneſiæ ℥ii ſumptæ. d. 3. Mart. bene habuit. d. 5. Cardialgia: Linguæ motus ſpasmodici. d. 8. vomitus aſſumptorum. d. 12. recurrunt iidem. d. 29. Aug. vomitus: rhevmatismus nuchæ, pulſus depreſſus: adminiſtrata V. S. ſanguis mucidus, tenax. Veſicatoria ad pedum malleolos internos. d. 30. Aug. rhevmatismus etiam brachii dextri. d. 2. Sept. rhevmatismus circa

locum poſiti veſicatorii in pede, reſtitutus hinc, in patriam ad Batavos profectus.

§. 3.

Ao. 1724. d. 5. Jun. Vomitus a ſemeſtri ceſſant, ex Hollandia redux vegetus. Jam tuſſis ſtomachica, ſapor acidus. d. 24. Jun. bene ſe habuit, ſed poſt exceſſus in diæta correptus in platea ambulans vertigine & tractione convulſiva brachii ſiniſtri: ſanguis venæſectione detractus, pleuriticorum ſimilis. d. 18. Octobr. Tuſſis humida, c. rhonchis dies noctesque, continuat. d. 5. Nov. Tuſſis humida & ſpasmodica. d. 28. ejusd. conſtrictio pectoris ſpasmodica, tuſſis remiſſior.

§. 4.

Ao. 1725. d. 12. Febr. tuſſis, ſtricturæ præcordiorum totiusque pectoris, ſputum pituitoſo-ſpumoſum, vomitus ingeſtorum acidi, anorexia, macies, nulla febris. d. 26. Febr. tuſſis ſicca: macies. Dolores remiſere. d. 14. Jul. Podagra utriusque, tuſſis, dolores rhevmatici pectoris. d. 1. Octobr. Tuſſis ſicca, ſpastica, c. rhonchis & ſtertore inter dormiendum, macies, ſine febri. Exceſſus in vino continuantur. d. 3. Dec. Tuſſis & Dyspnœa remiſere, dolores iſchiadici, podagrici, vagi, anxietates præcordiales, vomitus acidi. Crapulæ. *Pulſus depreſſus ſed æqualis.* venæſectio in pede. d. 4. Dec. Jectigationes in lecto noctu. Stricturæ ſpasmodicæ pectoris. d. 10. melius habet. Anguſtia tamen & ſtrictura in medio & lateribus pectoris recurrunt. d. 19. tuſſis aſthmatica c. rhonchis, exſcreatio facilior, ſpumoſa, pituitoſa.

§. 5.

Ao. 1726. d. 11. Jan. Tuſſis catarrhalis ſpasmodica, invaleſcens, molimina podagrica, mitia. d. 21. Tuſſis noctu remiſſior, hactenus expectoratio pituitoſa, hoc mane purulenta, ſtriis ſanguineis tincta. d. 27. Expectoratio hac nocte difficilior, hinc in ſomno expergefactus repente ob metum ſuffocationis. d. 7. Febr. Expectoratio ſubinde cruenta, tuſſis, aliquando per horas durans. Appetitus redit. d. 18. quotidie melius.

lius. Aſthma ſpasmodicum externum ſubinde recidivat. d. 11. Mart. Tuſſis ſopita, hac nocte rediit, appetitus & ἐνσάρκεια. d. 12. Apr. Tuſſis ferina ſæpe recidivat, ſputum inſtar loturæ carnis tinctum. Macies rediit, dolores ſpaſtici vagi in pectore. d. 5. Maj. hac nocte pavores in ſomno, *pulſus plenus, celer*, dolor tractorius, & punctorius fere perpetuus inter 3. & 4. coſtam prope ſternum in latere ſiniſtro. d. 27. Maj. Dolores rhevmatici, vagi, exquiſiti, in toto pectore, anorexia. d. 30. Maj. Latioribus veſicatoriis in brachiis ſopiti dolores in pectore. d. 5. Jun. Dolores ſpaſtici redeunt exſiccatis veſicatoriis, ſub crebra excandeſcentia. d. 9. Dolores pergunt, accedit ſubinde tuſſis cum exſcreatione ſpumoſa. d. 13. Spasmodicus ſimul gulæ dolor. V. S. pedis ſanguis cachecticus, veſicatoria in ped. d. 14. & 15. nox melior, dolores pacatiores. d. 14. Jul. ex itinere redux Præſes ægrum invenit pejus habentem., dyſpnœa & febri tertiana continua laborantem. d. 20. Aug. poſt moderatum fontis Selterani uſum melius habuit. Sed d. 22. ejusd. tuſſis reſuſcitata, circa meridiem hodie ſic invaluit, ut catarrho ſuffocativo periturus videretur. Hinc e veſtigio inſtituta V. S. d. 23. Aug. nox ſupra ſpem melior. Calor & dyspnœa circa veſperam invaleſcunt. d. 25. Duo paroxysmi febriles diſtincti, circa meridiem & noctem cum deliriis, ſine tuſſi & doloribus. d. 26. Febris remiſſior, ſed tuſſis vehementior, exſcreatio difficilior, tenacior. d. 30. Aug. Heſterna veſpera videbantur extrema imminere. Aſthma, tuſſis, expectoratio muci tenacis purulenti laborioſiſſima ad ſuffocationem fere usque: *Pulſus a biduo ſæpe inæqualis:* agrypnia, pedum œdema, vires ſupra fidem validæ. d. 2. Sept. Dies intermedii ſubinde tranquilliores: hinc amici & ſenior quidam Medicus novam ſalutis ſpem inflabant, mirante vanam hancce ſpem Præſide, & extrema imminere prædicente. Urinam a biduo retinere nequit, ſed in ſubſtratum linteum, bene quidem illam effluere ſentiens, reddit. Alvus naturalis, *pulſus varius, utplurimum tenuis* extra tempus paroxysmi. Sputum hodie denuo ſanguine tinctum, vere purulentum. Hodierno mane melius habere viſus, circa meridiem moritur placide, ſine rhonchis, mentis compos.

§. 6.

§. 6.

Inter hæc phænomena unum ſubinde ultimo vitæ anno accidit *curioſum* atque *rariſſimum*, quod nos certe vel in libris vel in praxi alias nunquam obſervavimus, æger vero aliquoties, Medicus ejusdem, Præſes hujus Diſſertationis ſemel tantum, forte fortuna tum proxime adſtans ægroto, manifeſte auribus perceperunt. Nimirum in medio fere pectoris *internus* quidam *ſtridor*, *crepitansque motus*, inſtar duorum lapidum ſabuloſorum fortiter confrictorum per aliquot minuta ſecunda, vago, incertoque tempore, ſub vario ægri ſtantis, ſedentis, cubantis, ambulantis ſitu, ſed ſine ægroti dolore, aut alia gravi moleſtia, manifeſte audiebatur. Quæ ipſa res mire commovit ægrotum, ut Medico non permiſerit ſaltem, ſed & commendaverit olim inſtituendam corporis ſui exanimis ſectionem, & ſedulam hujus phænomeni cauſæ inquiſitionem. Quæ fuerint toto illo adhibita remedia quinquennio, brevitatis ſtudio non enumeramus, ad ipſum finem noſtrum præfixum directe non facientia.

§. 7.

SECTIO ET OBSERVATIO PRACTICA

Inſtituta, 18. a morte horis, abs Præſide & Chirurgo Molwiz præſentibus mortui Dna. Vidua, Generali Commiſſario belli Dn. de Boldenwein, Conſiliario bellico Dno. Oettingero, D. Seegero, tum Poliatro Stuttgardiano aliisque, d. 3. Sept. 1726.

α) Extus in pectore nullum vitium, ſed calor quaſi naturalis, reliquo corpore gelido.

β) Pulmo dexter undique adnatus pleuræ, ſterno, & diaphragmati, mediante tunica cartilaginea albida: ſiniſter fuit liber.

γ) Uterque pulmo refertus pure cocto, fluxili e bronchiis copioſe promanante, diſciſſo ubicunque pulmone: dextri

tri vero lobi hic ibi grandinibus ſ. minimis tuberculis & duabus quoque vomicis, obſiti.

δ) In ſiniſtro pectoris cavo ſeri flaveſcentis unciæ circiter decem, in cavo pericardii parum.

ε) Cor flaccidum, pallidum: in dextro ventriculo polypus ſesquipollicem latus, albidus, mucocarneus, ſolidus, valvulis tricuspidalibus venæ cavæ & columnis illis carneis circa orificium venæ cavæ in auricula dextra implicitus, in utroque extremo, extenſus in venam cavam inferiorem, & arteriam pulmonalem, longiore exiſtente ramo in vena cava: hic polypus tota longitudine ad unam cum dimidia noſtrates accedebat ulnas, verſus extremitates ramorum, in medio albidorum & ſolidorum, adhærebant grumuli ſanguinis.

ζ) Cordis ventriculus ſiniſter & vena pulmonalis libere patuli erant, ſupra cor autem collocatus omnium oculos, & Doctoris Maucharti præcipue manus ad ſe convertebat ampliſſimus quidam ſaccus mole ſua cor cum ſuo pericardio longe ſuperans in quo deliteſcens peregrinum corpus ab extra mox tangebatur; ſaccus hic probe examinatus exhibuit ſtupendum anevryſma arcus aortæ, mox ſupra cor ita dilatatæ, ut duos fere pugnos viriles admitteret, inſimulque in tunicam cartilagineam induratæ, cujus interior ſuperficies cruſta laminaque friabili, aſpera erat obducta.

η) In ſacco hoc anevryſmali concluſum polypoſum concrementum, ſeptem uncias pendens, ſolidum, album, plano-ovatum, quatuor pollices Pariſinos totidemque lineas longum, atque duos pollices novemque lineas latum, adhærens ad latus ſiniſtrum, aortæ, & baſi ſua toti parieti ſ. lateri inferiori aortæ, in anevryſma expanſæ, affixum, ut pendulum quaſi eſſet inter orificium aortæ, quod patet in cor & valvulas ſigmoideas, atque inter lumen aortæ ſuperius, quo ſanguinem dimittit ad inferiora & ſuperiora totius corporis. Illud tamen lumen ſuperius, ſive canalis aortæ ſupra polypum collocati orificium non ſtatim oculis ſe ſiſtebat, exempto licet concremento polypoſo, ſed ſanguine grumoſo circumcirca quaſi obturatum erat. Sanguis ergo à cordis ſiniſtro ventriculo propulſus de-

buit

buit via obliqua trajicere ad latus dextrum concrem
polypoſi.

Diſſectum hoc concrementum apparuit undique ſolid
durum, conſiſtentia cochleam vel oſtream referens.

ϑ) Hepatis pars convexa undique diaphragmati conn
lobus extimus verſus colon macula livida notatus: ſubſta
illibata: nulli cyſtidis felleæ calculi.

ι) Lien tunica ſpiſſiore pallida obductus.

κ) Pancreas paulo durius.

λ) Ventriculi & Duodeni nulla labes: aliqua inteſ
inflammata.

Plura vetuit adſtans defuncti uxor.

§. 8.

Corollaria ex hac obſervatione varia, uſu medico ſe c
mendantia, facile eſſet deducere plurima: e. g. quibus qu
tisque damnis ſanitati vitæque inſidientur aperte & occu
effectû citius tardiusve ſe manifeſtante, errores in diæta,
ceſſus maxime in vini uſu frequentes, longi, gravioresq
Quàm cito & frequenter culina œconomiæ humanæ turbe
ventriculus nempe cacochymiam acidam, cardialgiam, a
rexiam, flatulentiam ructuoſam, nauſeas, vomitusque inc
rat, atque ſic è digeſtione & chylificatione vitiata tot prop
lulent alia & acuta & chronica mala graviſſima: Maſſa ſang
nea ſic à principiis vini ſpirituoſis exagitetur, in orgaſm
rapiatur, accendatur, ſerum & lympha coagulentur, par
ſolidæ nimis ſtringantur, indurentur, & ſolida non minu
fluida à particulis acidis atque terreſtribus incraſſentur: h
modò inflammatoriæ, rhevmaticæ, ſpaſticæ, arthriticæ t
ſiones, febrilis intemperies: Modò obſtructiones minor
atque majorum vaſculorum ſanguineorum & arteriarum ly
phaticarum, glandularum, viſcerum, ipſiusque etiam pht
ſis, cùm tuberculoſæ tùm ulceroſæ, geneſis: Sanguis craſſ
lardeus quaſi, & per annos tanto minus corrigibilis, quo n
gis in diæta æger perſtat incorrigibilis, efficiantur: Conc
menta polypoſa originem & incrementa ſumant: Vaſor

ſ

ſanguineorum induratio, incruſtatio, oſſefactio, &c. &c. ſubſequantur, maxime ſi & flos quaſi lymphæ per exceſſus in venere dilapidetur, ſpiritusque exhauriantur, & animi affectuum anomalia & eccentricitate fluidorum motus exagitetur, turbetur, ſolidorum vero tonus per graves animi excandeſcentias intendatur atque nimium ſtringatur?

§. 9.

Item, quæ ſit materia modusque fiendi polyporum ſ. cordis ſ. vaſorum ſanguineorum? Quomodo nempe ſanguis peccans & conſiſtentia craſſiore mucoſo-terreſtri, particulisque figentibus, coagulantibus acidis refertus, & vel motu nimis languido quaſi ſtagnans, vel nimio motu aliunde per ſpaſmos aut obſtructiones ad cor & vaſa ejus majora repercuſſus atque congeſtus ſufficientem ſecum ferat cauſam materialem concretionis polypoſæ? Unde polyporum quaſi punctum fixum nucleum, punctum adhæſionis, conſtituit ipſa ſanguinis una alteraque guttula ſegnius promota, & frequenter in corde quidem columnis ventriculorum cordis carneis, vel ejusdem valvulis adhærens inſpiſſatur, & indureſcit ſenſim ſenſimque, novas ſanguinis fibras magis magisque adſciſcit, donec in omnes dimenſiones, plus minus notabiles, & in noſtro præſenti exemplo ad ſtuporem magnas augeſcat. Quomodo hanc polypi geneſin confirment particulæ & appendices vere adhuc ſanguineæ, rubræ, grumoſæ, quæ uno continuo filo cum reliquo corpore polypi albido & duriore cohærent, adglutinatæ; aut mera talia concrementa rubra ſanguinea, inſtar grumorum, in ventriculis cordis ejusque majoribus vaſis, genita pauco ante mortem tempore in morbis, qui vel languidum cordis atque ſanguinis motum, vel anomalum, & varias reſpirandi anguſtias important?

§. 10.

Item, quod à ſanguine craſſo, mucido, qualis in hoc ægro diverſis vicibus toties vena ſecta detractus eſt, & chronicæ obſtructiones, & acutæ poſſint oriri, neque hinc ſemper & neceſſario ſequatur cachexia & hydrops, ſed & febris inflam-

matoria, lenta, phthiſis &c. Phthiſis vero pulmonaris tuberculoſa, quam *Mortonus* g) appellat, tranſire in ulceroſam, & multifaria hujus viſceris labes, tubercula cruda, vomicæ, & ulceroſa purulenta phthiſis, patens atque diffuſa concurrere poſſit ſoleatque: Ipſa tamen ulceroſa & purulenta ſubito quaſi evolvi & erumpere vel rupta vomica, vel putreſcentibus & ſuppuratis tuberculis, vel ſuperveniente inflammatione in ſuppurationem terminata.

Quod non male aſſeruerit *Barbeyrac* h) nullam ferè phthiſin dari, in qua non levis quidam dolor in pulmonibus percipiatur: Quam infidi ſint halcyonii dies phthiſicorum, quos brevi communiter mors excipiat! Hæc aliaque phænomena pro dignitate jam non proſequimur, in duo alia potius intenti, quæ *thema* noſtræ *diſſertationis* conſtituunt: *Alterum* ſcil. quod per totum morbi decurſum pulſu intermittente nunquam, inæquali vero pauciſſimis ſaltim ante mortem diebus laboraverit noſter ægrotus: *Alterum*, quod ſonum ſtridoris & motus crepitantis manifeſtum in pectore, juxta §. 6. aliquando ediderit.

§. 11.

Ut vero ſingularis hæc aortæ pulſatio dilucide explicetur, pauciſſima de pulſu in genere prælibabimus. *Pulſus* i) *cordis & arteriarum* eſt alterna dilatatio & conſtrictio, illa diaſtole hæc ſyſtole dicta, unde tangenti digito in arteriæ diaſtole motus & percuſſio incurrit ab impulſo in vas ſanguine, quæ proprie pulſus eſt, ſed & poſt hanc dilatationem motus percipitur ſubductorius, conſtrictorius, anguſtiore facta diametro. Arteriæ

g) Richard. Morton. Phthiſiologiæ, in 8. Lond. 1689. p. 129. ſqq. p. 131.

h) Barbeyrac, ſur les malad. de la poitrine, du cœur &c. 8v. à Amſterd. 1731. p. 185.

i) Omnium, quorum ad nos memoria pervenit primus nomen pulſus Hippocrates literis prodidit, inquit Galenus de differentia pulſuum C. 2.

riæ vero diſtenduntur, & diaſtolen patiuntur, à ſanguine fortiter impulſo, ſanguis à corde propulſatur in arterias, arteriæ vi tonica contractili reſiſtunt impulſo per cor ſanguini, atque dum cor à contractione ſua expulſoria remittit, & ipſæ ſe contrahunt, ſanguinisque progreſſum adjuvant. Unde patet arterias eſſe in diaſtole, quando cor in ſyſtole eſt conſtitutum, & vice verſa, ſolis exceptis in corde arteriis coronariis.

Locus, in quo pulſantes arteriæ tanguntur ordinarie, aliquando & viſu percipiuntur, eſt in carpo interius, ubi decurrit arteria radialis: aliàs etiam in dorſo mânus inter pollicem & indicem, ut aliquot exemplis confirmat *Tulpius* obſ. med. L. 3. obſ. 45. In temporibus, arteriarum temporalium: In collo, carotidum: Extraordinarie in prolabiis, in digitorum apicibus atque lateribus &c. &c. Paucis, ubi arteriæ notabiles non profunde jacent ſub cute, & oſſibus ſubjectis ſuſtinentur. Sed in emaciata & hectica perſona adulta tetigit Præſes pulſum arteriæ magnæ in medio integumentorum abdominis. *Zachias l*) meminit pulſationis in abdomine hypochondriacorum. *Pechlinus m*) pulſus arteriæ magnæ in abdomine ſub linea alba obſervabilis in morbo incognito: *Columbus n*) ejusdem arteriæ magnæ, in abdomine tactu perceptibilis ob inteſtina ſurſum retracta.

Pulſum cordis vero, præternaturalem quidem, auribus quoque percipi poſſe tot exempla, ad protruſionem, imo fracturam coſtis usque inducendam, ſtupenda teſtantur. *o*) Pulſum carotidum in diſtans auditum in cephalalgia teſtatur *Bartholinus*

l) Zachias de affect. hypoch. L. 2. C. 6. p. 365.

m) J. N. Pechlinus, Obſerv. 6. L. 2. p. 211. ſqq.

n) R. Columbus de re anat. L. 15. p. 492.

o) E. R. Camerer in diſput. de palpitatione cordis authores allegat varios, qui exemplis rem confirmant. p. 6. Theſ. 4. In Philip. Nerii, 50. annos palpitationem cordis paſſi, cadavere fractas inde 2. coſtas refert Cæſalpinus in art. med. L. 6. C. 20. Et cordis palpitantis ictus in adoleſcente tam vehementes, ut di-

tholinus. p) De pulſu cordis diſtinctoque motu diaſtaltico atque ſyſtaltico, quatenus ſc. in utroque contingit fibrarum cordis muſcularium, ſed diverſarum contractio, diſtincte tractavit & ingenioſe jam olim *Pechlinus. q)*

§. 12.

Differentiæ pulſus: naturalis atque præternaturalis reſpiciunt α) tempus, quò ſingulæ pulſationes abſolvuntur: unde pulſus vel tardus, vel celer, vel frequens: β) intervallum ſingularum pulſationum: unde vel æqualis, vel inæqualis, intermittens, vel intercurrens. &c. γ) Spatium, quod arteria in dilatatione occupat: hinc plenus, magnus: vel vacuus, parvus, exilis. δ) Robur, unde robuſtus ſ. fortis: debilis, myurus, deficiens: Durus, mollis.

§. 13.

Pulſus ſimpliciter æqualis dicitur, qui juxta allatas differentias temporis, intervalli, ſpatii, roboris eandem ordinate ſervat dimenſionem, ſine notabili mutatione interveniente: *Secundum quid æqualis* audit, qui cum aliqua ſaltem vel aliquot mutationibus in modo allegatis differentiis contingit. Inverſo modo ſe habet pulſus inæqualis. *Æqualitas* talis & *inæqualitas* pulſus ſpectatur vel in pluribus pulſationibus, ſ. ictibus, invicem collatis, & vocatur *collectiva*, ſeu ſyſtematica: vel in una ſaltem pulſatione, diciturque *ſingularis*. Inæqualitas pulſus variæ & nimis, eheu! quantæ à veteribus maxime ſubtiliter excogitatæ ſunt differentiæ, quas transmittimus: Ex illis vero ea, quæ vocatur pulſus intermittens, lippis nota eſt atque tonſoribus. *r)*

§. 14.

diſtincte præ foribus conclavis nonnunquam audirentur, narrat Tulpius obſ. L. 2. C. 25.

p) Th. Barthol. hiſt. anat. 18. C. 1. p. 33.

q) Joh. Nic. Pechlinus diſput. de fabrica & uſu cordis, Kilon. Ao. 1676. art. 11. & in collect. diſput. anat. ſelect. abs celeberr. Hallero edita. Vol. 2. p. 325. ſqq.

r) De pulſibus, eorumque differentiis, plura tradunt ſpecialiter Galenus

§. 14.

Pulſus intermittens, qui ceſſat & iterum redit, ut Mœbius tradit in inſtitutionibus, vel qui pauſam quaſi harmoniæ microcoſmicæ innuit, ut Wedel. in theorem. explicat, ordinarie ſumitur pro una pulſatione omiſſa, emanente, ſic ut e. g. numerentur 1. 2. 3. 0, i. e. fiant pulſationes numero tres, æquali temporis intervallo diſtantes, quæ vero ſequi deberet quarta pulſatio, emaneat, pauſam quaſi muſicam faciat, tum vero iterum pulſare pergat arteria. Pauſæ vero hæ vel breviores ſunt, vel longiores, vel frequentiores, poſt ſingulam ex. gr. tertiam, quartamve pulſationem redeuntes, vel rariores poſt decimam, vigeſimamve quamque pulſationem repetitæ. Talis pulſus intermittens vocari amat ſyſtematicus ſ. collectivus, habito reſpectu ad plures arteriæ ictus. Pulſus vero intermittens ſingularis reſpicit ipſam unam quamque arteriæ diaſtolen, ſeu pulſationem, quæ non eſt continua ſed interrumpitur aliqua quiete, aut ceſſatiuncula, & intermiſſione unius particulæ in ipſa diaſtole, ut deſcribit Fienus. l. c.

§. 15.

Intermittens, κατ᾽ ἐξοχὴν ita dictus, ſc. collectivus ille §. 14. diſtinguitur à myuro deficiente, qui inſtar caudæ muris ſenſim imminuitur, & tandem deficit, & à myuro reciproco, ſeu recurrente, qui ſenſim quidem imminuitur, ſed vires ſumit, iterumque redit, ideoque hi myuri ſucceſſive in viribus & plenitudine deſciſcunt, vel plane per notabile intervallum ceſſant, cum in pulſu intermittente ſubitanea fiat interceptio pulſationis, breviſſima vero interpoſita pauſa redeuntis. Videtur itaque D. D. *Khern* s) pulſum intermittentem confudiſſe cum

Galenus l. cit. Thom. Fienus, Semiot. in 4. Lugd. 1664. part. 2. C. 8. p. 231. ſqq. Laur. Bellini de urinis & pulſibus in 4. Frft. & Lipſ. 1685. p. 65. ſqq. In compendio nervoſe pulſuum rationes tradit G. W. Wedel in Theorem. med. P. 3. ſ. 3. p. 95. ſqq.

s) E. N. C. cent. 2. obſ. 158. p. 324.

cum pulſu deficiente, cum obſervationi ſuæ titulum præfixerit: pulſus naturaliter intermittentis, & in ipſa tamen obſervatione teſtetur, ſe in illo viro inedia exhauſto, & motibus convulſivis exagitato, imo & reconvaleſcente eodem ſanoque ſæpius obſervaſſe nullum ſenſum alicujus pulſus arteriæ (procul dubio radialis in carpo, tangendi pulſus loco ordinario, nullam enim plane arteriam in homine vivo & ſano pulſaſſe abſonum eſt) percipi potuiſſe.

§. 16.

Pulſus intercurrens eſt, docente *Fieno* „in quo poſt aliquas „pulſationes intercurrit una pulſatio ſupervacanea, ſeu una „plusquam deberet. Unde hic pulſus eſt contrarius intermit„tenti; nam in intermittente poſt aliquas pulſationes unus „deficit ictus, in intercurrente contra poſt aliquot pulſatio„nes unus ictus ſuperabundat. *t*) Intercurrens hic pulſus, „inquit *Wedelius*, *u*) vix nomine notus hodie, in praxi oc„currit ſæpius, nominatim in polypo *cordis*, & palpitatione „cordis, quando extra febrem cor inordinate tremit & palpi„tat: ſi hunc pulſum quis noverit, affectum extemplo agno„ſcet, & velut ex ungue leonem; durantem vero nec paro„xysmis abſolutum merito habebit ſuſpectum, ac polypi cor„dis indicem. Alibi & anteriore quidem tempore *x*) inquit: intercurrentem vocamus pulſum, qui inter ictus ordinarios quaſi, (licet obſcure nonnunquam evolvantur, neque pateant æque minus diſtinguentibus) micationes ſ. ictus offert extraordinarios plures vel pauciores, eosque frequentes; & mechanice demonſtrari poſſe putat, ſi concipiamus coloraturas, ut

t) Fienus, Semiot. P. 2. C. 8. §. 5. p. 247. plura de pulſu intercurrente tradit.

u) G. W. Wedelius, Exercitat. philologico-med. Decadibus duabus, num. 13. p. 47. ſ.

x) G. W. Wedelius in E. N. C. Dec. 2. A. 2. obs. 145. p. 320. ſ. de pulſu intercurrente.

ut vocant, an cachinnos potius ſæpe muſicos? quando flexiles ſoni breviores velut intercurrunt alios eſſentiales, talem pulſum intercurrentem obvenire ſtatuit duobus potiſſimum in caſibus, & extra febrem quidem, primo in palpitatione cordis, ubi per paroxysmos viſatur, tam diu ac ipſe motus hic p. n. durans: manifeſte tunc ipſi pulſui legitimo illegitimos intercurrentes ictus commixtos deprehendi, quo grumeſcentia ſanguinis velut ſorex ſe prodat: ſecundo autem in aliis conſtanter & continuo quaſi, citra interpolationes talismodi, ſeu paroxysmantes vices, in illis qui polypum in corde gerant, ſive intra vaſa à coagulo ſanguinis, ſive extravaſatum (*) e coagulo lymphæ, ſed a caſu ab alto, ſeu aliis injuriis externis enata occaſione.

Atque ſic velut duplex cordis motus occurrit, alter naturalis, micans pro modulo ſuo, & præternaturalis alter, intermicans ſeu intercurrens, cum non ictu uno abſolvatur. Siſtit ergo hic pulſus intercurrens ſpecimen frequentiæ pulſus cum inæqualitate.

§. 17.

Pulſus hic intercurrens genuinus diſtinguitur ab intercidente, quem παρεμπίπτοντα vocant, & cui definitio Fieni §. 16. magis quadrat, quàm intercurrenti, quod ille, intercurrens, ſingulæ pulſationi naturali commixtas & cohærentes, debiliores quidem & obſcuriores habeat p. n. les, continuatas usque ad novam quamque naturalem & evidentem pulſationem; in pulſu autem intercidente fiat per intervallum unius, pluriumve naturalium pulſationum, novus ſuperacceſſorius, diſtinctusque ictus. Differt etiam intercurrens genuinus *a recurrente*, quod hic poſt pulſum ſucceſſive imminutum, & inſtar caudæ muris deficientem, citius tardiusque vires denuo ſumat, iterum redeat, atque adeo recurrat. Vocant alias hunc recurrentem, quoque myurum reciprocum, & deficientem reciprocum.

§. 18.

(*) Authoris verba ſervavimus, licet obſcura.

§. 18.

Cauſæ pulſuum cordis & arteriarum in genere *alterantes*, mutantes e cenſu rerum nonnaturalium & præternaturalium multæ variæque poſſunt eſſe. Cor robuſtum validumque: vel debile ac languidum: aut ſpasmo, flatulento aëre, pure acri, ſero fervido agitatum, irritatum: aut ſero pericardii, vel pectoris, vel pure in empyemate preſſum: vel mala pectoris conformatione anguſtatum: aut ſanguine grumoſo, polypis infarctum, diſtentum in ſuis auriculis vel ventriculis: aut vulneratum: aut valvulæ cordis arroſæ, in cartilagineam, oſſeam, lapideam ſubſtantiam induratæ. Arteria oſſefacta, incruſtata, anevrysmatica, compreſſa, vulnerata, obſtructa, polypoſa: venæ cordis majores, cava ſc. & pulmonalis, ſanguine grumoſo, polypis obſtructæ. Sanguis craſſus, viſcidus, flatulentus, malignis, volatilibus venenatis particulis refertus: aut nimis paucus, exhauſtus; aut nimis copioſus: affectus animi, amor, excandeſcentia, gaudium, mœſtitia, terror: Pulmonum infarctus, obſtructio, conſtrictio ſpasmodica: ex his aliisque cauſis modo turbatur ſpirituum in fibras cordis muſculares influxus, atque ſic mutatur cordis motus: modo ventriculi cordis & auriculæ arteriæ venæque, majores præſertim, debitum ſanguini commeatum occludunt, ut in ramos libere non poſſit propelli: modo ipſe ſanguis copia nimia, aut craſſitie, grumeſcentia, aut elaſtica expanſione nimis reſiſtit cordis & arteriarum impulſibus: modo nimis parca quantitate peccans, vaſa & cor non ſatis replet. &c.

§. 19.

Sed *quæ ſpecialis cauſa* ſit, *cur* alius *pulſus ſit intermittens*, alius *intercurrens* &c. & quæ ſigna vel probabilia vel certa illius cauſæ ſint diagnoſtica, res eſt altioris indaginis? *Intermittentis* quidem pulſus §. 15. præterquam quod is nonnullis perpetuus per aliquot, imo multa, luſtra ſine incommodo, nedum gravi morbo, & ab ipſo Præſide aliquoties, & ab aliis *y*) ob-

---

y) E. N. C. C. 2. O. 58. p. 324. Lentilius Miſcel. pract. P. I. p. 193.

obſervatus eſt *quaſi naturalis*, *variæ* paſſim innotuerunt *cauſæ:* menſes ingruentes apud nonnullas: *z*) ſubinde febres malignæ: *aa*) Cordis convulſio: *bb*) Scorbutus: *cc*) Peripnevmonia: *dd*) Ulcus cordis: *ee*) Intermittentis per 3. aut 4. dies pulſus in ægro e dyſenteria, & hanc conſequente febre tertiana faber, lumbricus craſſitie digitum æquans, & longitudine brachium dimidium, quo excreto pulſus ad priſtinum rediit. *ff*) Hydrops pectoris. *gg*) Cor magnum ac amplum ſine pericardio ullove vel minimo ipſius veſtigio, cordis palpitationis, deliquiorum, aſthmatis, pulſus intermittentis cauſa: *hh*) Polypus auriculæ cordis dextræ. *ii*) Talia vero concrementa polypoſa plus minus ſolida auricularum & ventriculorum cordis, nec non ejusdem majorum vaſorum inquilina pulſum induxiſſe intermittentem, integra Auctorum ſylva reſonat, ſic, ut ideo hanc ipſam pulſus intermiſſionem plerique Medici celeberrimi conſtituerint ſignum polypi cordis diagnoſticum. Sic polypoſa in præcordiis latentia concrementa duobus maxime ſignis detegi, nempe diuturniore cordis palpita-

p. 193. Senibus familiarem, & in plures annos absque noxa durantem obſervavit Pechlin. obs. 7. l. 2. p. 214. Bonet. Med. ſeptentrion. l. 2. ſ. 21. c. 3. p. 492. b.

z) Idem Pechlinus: obs. 7. l. 2. p. 215.

aa) E. R. Camerarius diſput. de febr. tertian. mal. p. 4.

bb) Steph. Blancard anat. pract. C. I. obs. 39. p. 92.

cc) Pechlini Obs. libr. 2. O. 7. p. 215.

dd) In peripnevmoniæ principio. E. N. C. Cent. 6. O. 1. p. 181. & in pleuritide ſæpius. Bonet Med. Septentr. l. 2. S. 21. C. 3. p. 492.

ee) Riverius obſerv. med. C. 2. O. 77. Pechlini obs. 7. l. 2. p. 215. Blancard. Anat. pract. C. 1. obs. 63. p. 169.

ff) Riverius obs. med. C. 3. O. 3.

gg) Uratislav. obſerv. pract. de hydrope pectoris C. 1. p. 5.

hh) N. Tulpius obs. med. L. 2. C. 25. p. 134. ſſ.

ii) Riverius obs. cent. 2. obs. 77.

pitatione, eaque ob levem occaſionem recurrente, atque pulſus inæqualitate & cum lipothymiis juncta intermiſſione ſtatuit celeb. *Fr. Hoffmannus. ll)*

§. 20.

Atqui vero cum e præmiſſis §. 19. pateat pulſus intermittentis, & tranſitorii, & habitualis, chronicique, tot diverſas haberi cauſas: itaque non licet, e pulſu intermittente polypum cordis vel ejusdem auricularum aut majorum vaſorum ſtatim & certo arguere: aut eundem negare ideo, quod pulſus nunquam obſervetur intermittens; id certe ultimum conſectarium ſponte fluit ex obſervatione practica, quam in limine diſputationis recenſuimus, e morbo & morte B. Dn. Momæ, utpote cui pulſus a potiori quidem tenuis fuit, & depreſſus, ſed æqualis ſemper integro vitæ ultimo quinquennio, exceptis ſaltem ultimis duobus tribusve diebus. §. 5. quamvis poſt mortem detecta fuerit non modo inſignis placenta polypoſa in principio aortæ, cordi proximo, §. 7. η) ſed in dextro quoque cordis ventriculo polypus notabilis ſolidusque ſit deprehenſus, quale concrementum utrumque polypoſum, tenax, albidumque nemo paucis demum ante mortem diebus coaluiſſe ſomniabit.

§. 21.

Cum itaque & nosmet ipſi plures à morte ſecuerimus, in quibus nullam veriſimiliorem pulſus prægreſſi intermittentis rationem invenire ac prætexere valuimus, quam ſolidas concretiones polypoſas in cordis vel auriculis vel ventriculis, vel majoribus vaſis ſanguineis, vel ſeparatim, vel junctim; quamplurimæ etiam aliorum Medicorum fide digniſſimæ obſervationes idem teſtentur, quæri poſſet: *cur in* ſubſtrato *caſu noſtro* & præſenti adeo enormi concremento polypoſo aortæ, *pulſus nunquam fuerit intermittens, & ne quidem intercurrens*, ſed æqualis ſemper, licet tenuis, debilisque? Ad tentandam hujus

ll) F. Hoffmann. Med. rat. ſyſtem. Tom. 4. P. 4. p. 280. ſ. §. 10.

ıs phænomeni explicationem præmittimus *primo*, quod in-
ermiſſio pulſus ſit actio cordis & arteriarum imminuta vel
oolita ad breve tempus, dum inter plures eodem temporis
ıtervallo naturaliter repetentes, pulſationes, una, pluresve
eficiunt, emanentque: *ſecundo*, quod igitur vel obſtaculum
liquod occurrat, quod ſanguinis æqualem per arterias cur-
ım ſubinde moretur, intercipiatque: vel impetus vigorque
ordis ſanguinem propulſantis aliquando deficiat: vel cor
ɔasmodice per intervalla & ad momentum conſtringatur, eo-
emque momento ſanguinem nec admittat, nec emittat:
Tertio autem, quod variæ requirantur circumſtantiæ, ut qua-
scunque talis cauſa in activitatem vel jugiter, vel per vagas
eriodos deducatur, nimirum obicis, e. g. polypi magnitu-
inem, ſoliditatem, pondus, ſitum, mobilitatem vel immo-
ilitatem, viarum anguſtiam, ſanguinis lentorem, copiam,
rgasmum, congeſtiones &c.

Atqui vero per rationes phænomenorum, ſupra recenſi-
ɔrum in hiſtoria morbi & viſi reperti, ob hujus viri cor de-
ile, flaccidum, minime vel magnum vel robuſtum ſubſumi-
ıus, tanta vi ſanguinem non fuiſſe propulſum, adeoque nec
deo violenter alliſiſſe ad objectam in Aortæ principio placen-
am polypoſam: ob enormem dilatationem anevrysmaticam,
uæ plurimum ſpatii inter concrementum illud polypoſum &
arietem Aortæ dextrum reliquit, ſanguinem minus turba-
um fuiſſe in ſuo progreſſu, maxime per ramos ſuperiores
Aortæ: ob illius placentæ polypoſæ fixam accretionem & ad-
ıæſionem ad latus internum ſiniſtrum Aortæ anevriſmaticæ
ıullam mutationem in conſtantia & perpetuitate fluxus ſan-
guinis præternaturalem eſſe illatam: maximum vero & præ-
entaneum omnino ſyncopes cardiacæ periculum imminere
ɔportuiſſe, vel anomaliæ ſaltem pulſus, maxime etiam inter-
nittentis atque intercurrentis, cauſam, ſi inſtabile, liberum,
luctuansque fuiſſet ingens hocce polypoſum aortæ concre-
nentum: ob ſitum hujus concrementi, non in ipſis auriculis &
ventriculis cordis collocati, illud non potuiſſe tantum præjudi-
care, poſitis quas modo præmiſimus reliquis conditionibus, mo-
ui ſanguinis per aortam progreſſivo.

§. 22.

§. 22.

Quod vero *ultimis vitæ diebus pulſus* ſit obſervatus *varius*, & *inæqualis*, cum diu ante per annos æqualis perſtiterit, in promtu eſt ratio: nempe vires, appropinquante morte, magis magisque exhauſtæ, ſanguis lentior redditus ac inertior, polypus alius, illâ Aortæ polypoſa placenta multo procul dubio recentior, dextro ventriculo inhærens & in arteriam pulmonalem non modo, ſed auriculam quoque dextram atque venam cavam inferiorem longiore extenſus cauda, novamque incrementi materiam grumulosque adhærentes ſanguineos exhibens, circulum ſanguinis plus turbare indies, & pulſum reddere anomalum, & inæqualem non potuerunt non.

Ita *pulſus antea jugiter tenuis debilisque cauſæ* manifeſtæ hæ nobis fuiſſe videntur *præcipuæ:* ſanguinis è cordis ſiniſtro thalamo evibrati alliſio ad oppoſitam in aortæ principio placentam polypoſam, viamque illius obliquam ſemicircularem ad latus dextrum concreti polypoſi: nec non Aortæ hic loci enormiter expanſæ, & in duritiem non modo cartilagineam induratæ, ſed intus etiam lamina friabili aſpera obductæ, vires ſyſtalticæ plurimum imminutæ.

§. 23.

De Aortæ prope cor induratione cartilaginea & incruſtatione interna friabili oſſeo-lamellata, non eſt, quod multum commentemur. Proſtant infinita fere apud varios Auctores, *Riolanum*, *Bartholinum*, *Ruyſchium*, *Blancardum*, *Blaſium*, *Tulpium*, &c. præcipue vero paſſim in *E. N. C.* exempla, cordis & auricularum atque valvularum ejus, arteriarum, quin & venarum induratarum, vel in cartilagineam, vel oſſeam, quin lapideam ſubſtantiam. Et quis in miſero corpore noſtro locus, quæſo, tutus eſt a calculorum concrementis? Cum ipſo ſanguine è vena proſilientes lapillos obſervavit in viro 72. annor. *Bonetus*: *mm*) in vena portæ & hæmorrhoidalibus calculos invenit *Columbus*. &c.

Pluri-

mm) Bonet med. ſeptentr. L. 2. C. 2. p. 493. ſ.

Plurimas talis etiam oſſificationis præternaturalis hiſto-ias & alienas & proprias recenſuit beatus & longiori vita di-niſſimus D. Joh. *Salzmannus*. *nn*) Materiam ſane oſſificatio-is ac petrificationis abunde per vitam ſuam ingurgitavit grotus noſter, gulæ illecebris, vinoque nimis deditus.

§. 24.

Supereſt, ut *rariſſimum ſtriduli & crepitantis ſoni in cavo pe-oris* ſubinde editi §. 6. *phænomenon* expendamus. Fragorem, ui aliâs ob tunicas, vaſa, viſcera intus in corpore ſubito upta ſubinde auribus manifeſte, & in longinquum, quaſi a lopeto exploſo, in aliis obſervatus legitur, *oo*) non appel-amus illum ſingularem ſtrepitum, quod ſonus ille neque per-ix, neque fortis adeo fuerit, ſed lentus, obtuſus, neque tiam ſemel tantum acciderit, uti fragores ſolent, ſed pluries. *repitantem* vero nominamus, quoniam aliqualiter ſtridulum ecrepitantium ſuper prunis ardentibus ſalium referre ſonum obis videretur, vel & crepitationem oſſium; *pp*) Stridorem ero ſpecialius determinavimus comparando cum ſono affri-torum mutuo duorum lapidum arenoſorum.

Pulſum diximus, (in titulo & contextu hujus diſſerta-ionis) quoniam cordis ac aortæ pulſu ſonus ille crepitans ex-ra dubium excitatus, eo etiam loci in cavo thoracis auditus ſt, qui cordis & aortæ ſitui reſpondet; *Unde* igitur ſingula-is *hic pulſus crepitans*, & *quo* acciderit *modo* paucis ſubjunge-nus? Interna ſuperficies aortæ anevrysmaticæ, obducta fuit cruſta

---

nn) Joh. Salzmannus in diſput. de oſſificatione p. nli. Argent. Ao. 1720.

oo) Beatus celeb. noſter Lentilius in E. N. C. C. 1. obs. 96. p. 189. it. in Miſcel. med. pract. P. I. p. 219. a. ibid. p. 277. ut innume-ros taceamus alios.

pp) Crepitationem oſſium pleriqne vocant medici, vid. Courtial ſur les os. obs. 8. p. 54. Strepitum & crepitationem juncturarum vertit ex anglico Geuderus in Havers oſteol. p. 215. Strepitus oſſium vocatur in E. N. C. append. ad Cent. 1. & 2. p. 196.

cruſta laminaque friabili aſperaque, §. 7. ζ) hæc, vel in aliquali contractione aortæ ſyſtaltica, vel in expanſione diaſtaltica, vel conſtrinxit, arctavit, in ſe ipſas coëgit, vel extendit & diſtraxit, aortæ lamellas friabiles, aſperasque, & motus ſyſtalticus aortæ propius admovit hujus ſuperficiem internam ad inſignem, quam continebat, placentam polypoſam, ſolidam, duramque, & motum affrictionis ſtridulum adauxit. Conſpiravere procul dubio mox ſanguinis motus progreſſivus auctior, à motu corporis, vehementi tuſſitione, mox inteſtinus ſanguinis motus expanſivus, orgaſticus e febri hectica, erroribus in diæta, intenſior redditus: quales cauſæ remotiores cum non ſemper præſto fuerint, aut ſatis ſemper activæ, aorta etiam valde dilatata locum tranſeunti fecerit ſanguini & continendæ placentæ anevrismaticæ, & cor non valde muſculoſum & robuſtum fuerit, ideoque ſanguinem remiſſiore vi in aortam expulerit; itaque hoc phænomenon crepitationis neque perpetuum fuit neque adeo frequens.

Qualis fuerit pulſus arteriæ in carpo ſub ipſiſſimo illo aortæ pulſu actu crepitante, an intermittens, an intercurrens, an myurus, an vero ſaltem pro ordinario ſuo modulo tenuis? obſervare non potuit Præſes, cum illi ipſi phænomeno non niſi ſemel adeſſe licuerit, hoc ipſum vero breviſſimæ durationis tum, & ordinarie, fuerit.

Quæ poſſent ultra e fœcundo hoc caſu practico deduci porismata, tranſeant. Sufficit nobis pro inſtituti ratione id præſtitiſſe, quod ad finem §. 10. ſumus polliciti, uſu ſane medico minime deſtitutum.

Quamvis etiam denique veros ſolidosque polypos internos, uti per certa dignoſcere ſigna, ſic arte medica tollere, attenuare, reſolvere, vel ſaltem incrementum inhibere difficillimum ſit, tamen non abſolute judicamus impoſſibile, per ea, quæ jam olim Galenus, Malpighius & ſagaciſſimus ille Commentator in Patini abſtruſum pectoris affectum, poſt mortem polypoſum deprehenſum, in E. N. C. Dec. 3. An. 1. append. p. 111. ſſ. tradiderunt.

TANTVM!